

Socialdepartementet

Remissvar över betänkandet SOU 2021:44 Utredningen om genomförandet av tillgänglighetsdirektivet (S2021/04731).

PTS har enligt 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation.

PTS vill med utgångspunkt från myndighetens verksamhetsområde framföra följande.

Sammanfattning

PTS välkomnar utredningen om hur Tillgänglighetsdirektivet¹ bör genomföras i Sverige. Direktivets innehåll berör delar av den digitala marknaden och ett flertal myndigheter har ansvarsområden som berörs av direktivet. Av denna anledning är det av stor betydelse att ansvarsfördelningen mellan berörda myndigheter tydliggörs. Vidare bör ansvarsfördelningen utformas på sådant sätt att direktivet genomförs på ett effektivt sätt med hänsyn tagen till myndigheternas verksamhetsområden, kompetens och resurser.

PTS konstaterar att utredningens överväganden och förslag skulle innebära ett stort utökat ansvar som ligger utanför PTS nuvarande kärnverksamhet. PTS noterar att utredningen föreslår myndigheten som ansvarig myndighet för genomförandet av direktivet då PTS har erfarenhet av tillsyn, viss marknads kontroll och digital delaktighet. PTS anser dock att utredningens konsekvensanalys av hur PTS påverkas av förslaget är svag och därför bör utvecklas. Exempelvis ser inte PTS de synergieffekter som framförs i utredningen. De delar som är viktiga att utreda vidare är framför allt vilka ekonomiska, verksamhetsmässiga och organisatoriska konsekvenser som lagda förslag skulle leda till för PTS. PTS ser en risk för att myndighetens verksamhet och verksamhetsstyrning blir alltför splittrad samt att myndigheten riskerar tappa fokus på andra prioriterade uppdrag inom PTS kärnverksamhet. Detta gäller särskilt om inte full finansiering skulle tillföras med anledning av det aktuella uppdraget.

PTS delar inte utredningens slutsats om att PTS är bäst lämpat att i alla delar genomföra tillsyn och utföra marknads kontroll vad gäller digital tillgänglighet.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 av den 17 april 2019 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster

PTS anser att ett mer begränsat uppdrag för myndigheten är mer lämpligt och där uppdraget ska utformas utifrån vårt ansvarsområde och kompetens som vi beskriver nedan.

Inför ett eventuellt tilldelat ansvar är det med anledning av de uppgifter som föreslås åläggas PTS nödvändigt med en noggrann utredning av såväl tillkommande resursbehov som behov av permanent finansiering.

PTS roll avseende tillsyn

PTS har kompetens inom myndighetens kärnverksamhet gällande de specifika krav som gäller elektroniska kommunikationstjänster och som idag regleras i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation. PTS kan följaktligen ges ett tillsynsansvar för de delar som avser elektronisk kommunikation. Ett exempel på sådan tillsyn är att nätverken/operatörerna och interpersonella kommunikationstjänster stödjer realtidstext vid röstsamtal samt totalkonversation i videosamtal/-konferens.

PTS roll avseende marknadskontroll

Vad gäller området marknadskontroll finner PTS utredningens slutsatser avseende förmodade synergieffekter med vår nuvarande kärnverksamhet långtgående.

Det finns enstaka beröringspunkter med PTS befintliga kärnverksamhet inom marknadskontroll, såsom att marknadskontroll på en övergripande nivå regleras av samma regelverk. PTS utför idag endast marknadskontroll i enlighet med radioutrustningsdirektivet, det vill säga kontroll av att utrustning med radiomoduler följer tekniska och administrativa krav kring detta. Det är således inte så att PTS har god kännedom om produkterna, eller tillhörande marknad, ur någon annan aspekt än just vad som följer av radioutrustningsdirektivet.

PTS roll avseende främjande

Som konstaterats tidigare innebär utredningens förslag att PTS uppdrag inom främjande skulle komma att utökas. PTS har framförallt ansvar för att verka för att enskilda har förmåga och förtroende att använda it och elektronisk kommunikation.²

² Se 11 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen

PTS har i uppgift att göra strategisk uppföljning av funktionshinderspolitiken inom området digitalisering, att vara samlande, pådrivande och stödjande för genomförande av funktionshinderspolitiken inom sitt verksamhetsområde, dvs. lagen om elektronisk kommunikation och postlagen, samt främja tillgänglig och användbar IKT (informations- och kommunikationsteknik) genom sin innovationstävling och andra insatser.

PTS anser att myndigheten kan ges ett främjandeuppdrag avseende tillgänglig informations- och kommunikationsteknik där PTS befintliga främjandeuppdrag angränsar till det uppdrag som utredningen föreslår.

I övrigt ser PTS positivt på att ett verktyg/vägledning för att ekonomiska aktörer ska kunna göra vederbörliga skattningar av de uppskattade fördelarna för personer med funktionsnedsättning tas fram. PTS anser att detta kan utgöra ett värdefullt kunskapsunderlag för ekonomiska aktörer i sin bedömning av om kriteriet oskäligt betungade föreligger.

PTS bedömer att myndigheten i enlighet med utredningens förslag kan utforma och tillhandahålla ett sådant verktyg eller vägledning men vill även betona att ansvaret för bedömningen fortsatt kommer att åligga den ekonomiska aktören.

Övriga kommentarer

Krav på tillgänglighet i andra unionsrättsakter (avsnitt 11:7)

Vad gäller avsnitt 11.7 anser PTS att frågan om det är juridiskt lämpligt eller inte att införa artikel 24.2 i svensk författning behöver belysas ytterligare för att säkerställa att direktivet genomförs fullt ut i Sverige.

3 § förordningen om digital tillgänglighet till produkter och tjänster (sid 65)

PTS noterar att det i 3 § sjätte stycket i förslaget till förordning om digital tillgänglighet till produkter och tjänster saknas en skrivning om att föreskrifterna får meddelas först efter att Post- och telestyrelsen har fått tillfälle att yttra sig, såsom det är formulerat i styckena ovan. Är det avsiktligt?

Detta yttrande har beslutats av ställföreträdande generaldirektören Catarina Wretman. I ärendets slutliga handläggning har även divisionscheferna Björn Blondell och Tove Friberg, avdelningschefen Jonas Wessel, enhetscheferna Andreas Richter och Magnus Leijel, verksjuristen Sofia Wirlée, handläggaren Lisa Larsson Falk och stabsrådgivaren Fredrik Kapper (föredragande) deltagit.

Vid föredragningen närvarade även chefsjuristen Karolina Asp och avdelningschefen Kerstin Karlsson.

